

RETTENS KENDELSE (fjerde afdeling)

21. oktober 2011 *

I sag T-335/09,

Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE, Porto (Portugal), ved advokaterne A. Pinto Cardoso og L. Fuzeta da Ponte,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved A.-M. Rouchaud-Joët og S. Delaude, som befuldmægtigede, bistået af advokat R. Faria da Cunha,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af dels debetnota nr. 3230905272, udstedt af Kommissionen den 12. juni 2009, dels af skrivelse af 3. august 2009, hvorved Kommissionen har krævet betaling af det ved debetnotaen opkrævede beløb med tillæg af dertilhørende morarenter,

har

* Processprog: portugisisk.

RET TEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová, og dommerne K. Jürimäe (refererende dommer) og M. van der Woude,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

Kendelse

Sagens baggrund

- 1 Den 22. september 2000 indgik Det Europæiske Fællesskab, repræsenteret ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, og Kongeriget Marokko en særlig finansieringsaftale (herefter »den særlige finansieringsaftale«) inden for rammerne af MEGA I-programmet. Dette program er baseret på Rådets forordning (EF) nr. 1488/96 af 23. juli 1996 om finansielle og tekniske ledsageforanstaltninger (MEDA) i forbindelse med reformen af de økonomiske og sociale strukturer inden for rammerne af Euro-Middelhavs-partnerskabet (EFT L 189, s. 1). Den særlige finansieringsaftale har til formål at sikre Fællesskabets finansiering af en del af ringvejen langs Middelhavet — en vejinfrastruktur — der forbinder El Jebha og Ajdir i Marokko. Den fastsætter de nærmere bestemmelser for iværksættelsen og finansieringen af anlægget af denne del af ringvejen.

- 2 Den 21. maj 2004 indgik Kongeriget Marokko og sagsøgeren, Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE, kontrakten AH 04/2004 (herefter »kontrakten«) inden for rammerne af projektet om den strækning af ringvejen langs Middelhavet, som Fællesskabet finansierede. Kontrakten vedrører nærmere bestemt anlægget af vejstykket mellem Beni Boufra (Marokko) og Ajdir.
- 3 I henhold til artikel 2, stk. 1, i kontraktens særlige betingelser er marokkansk lov gældende lov for aftalen.
- 4 Ved skrivelse af 31. juli 2006 konstaterede Kongeriget Marokko væsentlige forsinkelser i udførelsen af det arbejde, som skulle ydes som følge af kontrakten, og pålagde sagsøgeren at afhjælpe situationen.
- 5 Ved skrivelse af 16. november 2006 forlængede Kongeriget Marokko den frist, som sagsøgeren havde fået til at udføre det arbejde, som selskabet var blevet tildelt.
- 6 Ved skrivelse af 12. august 2008 meddelte Kongeriget Marokko sagsøgeren, at kontrakten var blevet opsagt pr. 1. august 2008 under henvisning til kontraktens artikel 61 i afsnit 2 med overskriften »Generelle betingelser« (herefter »kontraktens generelle betingelser«) og kontraktens artikel 61 i afsnit 3 med overskriften »Særlige betingelser« (herefter »kontraktens særlige betingelser«).
- 7 Den 28. oktober 2008 udarbejdede Kongeriget Marokko den foreløbige opgørelse over det udførte arbejde og de hertil svarende udgifter nr. 41 (herefter »den foreløbige opgørelse nr. 41«), hvoraf bl.a. fremgår, at konventionalboden, der andrager 3 745 444,76 EUR, pålægges sagsøgeren under henvisning til artikel 34 i kontraktens særlige betingelser. Nævnte dokument præciserer, at det samlede beløb, som sagsøgeren skylder Kongeriget Marokko, andrager 3 948 424,99 EUR.

- 8 Ved skrivelse af 22. januar 2009 underrettede Kommissionen, der erklærede at handle på Kongeriget Marokkos vegne, sagsøgeren om, at den på grundlag af den foreløbige opgørelse nr. 41 og i medfør af artikel 34 i kontraktens særlige betingelser og artikel 43, stk. 5, i kontraktens generelle betingelser havde til hensigt at inddrive beløbet på 3 948 424,99 EUR. I denne skrivelse anførte Kommissionen over for sagsøgeren, at selskabet havde en frist på 30 dage til at fremsætte bemærkninger, i modsat fald ville det modtage en debetnota, i henhold til hvilken det ville blive opkrævet betaling af dette beløb.
- 9 Ved skrivelse af 23. marts 2009 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at selskabet bestred den foreløbige opgørelse nr. 41, og at det ønskede at løse konflikten mellem kontraktparterne i mindelighed.
- 10 Ved tjenstlig afgørelse af 23. april 2009 underrettede Kongeriget Marokko sagsøgeren om, at en inddrivelse af et beløb på 3 825 324,11 EUR ville blive iværksat i de opgørelser over det udførte arbejde og de hertil svarende udgifter, som blev udarbejdet efter den foreløbige opgørelse nr. 40.
- 11 Ved skrivelse af 12. juni 2009 tilstillede Kommissionen sagsøgeren debetnota nr. 3230905272 (herefter »debetnotaen«), hvorved sagsøgeren blev opkrævet et beløb på 3 949 869,02 EUR, svarende til anvendelse af konventionalbod for et beløb på 3 745 444,76 EUR og inddrivelse af »saldoen på det ikke afsluttede forskud til og med foreløbig opgørelse nr. 40« for et beløb på 204 424,26 EUR.
- 12 Ved skrivelse af 22. juni 2009 til Kommissionen har sagsøgeren anmodet om annullation af debetnotaen.
- 13 Ved skrivelse af 1. juli 2009 informerede Kommissionen sagsøgeren om, at virksomhedens skrivelse af 22. juni 2009 ikke kunne imødekommes. Derudover præciserede Kommissionen i denne skrivelse, at det i den tjenstlige afgørelse af 23. april 2009

nævnte beløb på 3 825 324,11 EUR svarede til »saldoen på det ikke afsluttede forskud til og med foreløbig opgørelse nr. 40«, dvs. 204 424,26 EUR, og konventionalboden, dvs. 3 745 444,76 EUR, fratrukket et beløb på 124 544,91 EUR, der er godkendt i den foreløbige opgørelse nr. 40.

- 14 Den 3. august 2009 fremsendte Kommissionen en skrivelse til sagsøgeren (herefter »rykkerskrivelsen«), som konstaterede, at betalingen af debetnotaen ikke var blevet foretaget, og som bad virksomheden foretage nævnte betaling med tillæg af morarenter inden for en frist på 15 dage regnet fra modtagelsen af skrivelsen.
- 15 Den 26. marts 2010 fremsendte Kongeriget Marokko en skrivelse til Kommissionens delegation i Marokko, hvori førstnævnte bekræftede at have givet sidstnævnte mandat til at handle i sit navn og for sin regning med henblik på at inddrive de skyldige beløb fra sagsøgeren.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 24. august 2009 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.
- 17 Ved dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 22. december 2009 har Kommissionen fremsat en formalitetsindsigelse i medfør af artikel 114 i Rettens procesreglement.

¹⁸ Sagsøgeren er fremkommet med bemærkninger til denne formalitetsindsigelse den 12. februar 2010.

¹⁹ Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Debetnotaen og rykkerskrivelsen annulleres.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

²⁰ Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises.
- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

²¹ I henhold til procesreglementets artikel 114, stk. 1, kan Retten, såfremt en part fremsætter begæring herom, tage stilling til, om sagen bør afvises, uden at indlede behandlingen af sagens realitet. I henhold til samme artikels stk. 3 forhandles der mundtligt om begæringen, medmindre Retten bestemmer andet.

- 22 Retten finder, at den i denne sag råder over tilstrækkelige oplysninger til at træffe afgørelse vedrørende Kommissionens begæring uden at indlede den mundtlige forhandling.
- 23 Ifølge Kommissionen kan sagen ikke realitetspåkendes, for det første fordi Retten ikke har kompetence, idet debetnotaen er udstedt som led i et kontraktforhold, og for det andet fordi hverken debetnotaen eller rykkerskrivelsen er anfægtelige retsakter som omhandlet i artikel 230 EF.
- 24 I den forbindelse bemærkes, at Fællesskabets retsinstanser i henhold til artikel 230 EF prøver lovligheden af retsakter, der er vedtaget af institutionerne, og som skal have bindende retsvirkning over for tredjemand gennem en væsentlig ændring af dennes retsstilling (Domstolens dom af 11.11.1981, sag 60/81, IBM mod Kommissionen, Sml. s. 2639, præmis 9, og Rettens dom af 15.1.2003, forenede sager T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 og T-272/01, Philip Morris International mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 81).
- 25 Ifølge fast retspraksis omfatter kompetencen kun de retsakter, der er omhandlet i artikel 249 EF, og som institutionerne kan træffe på de i traktaten fastsatte betingelser (Rettens kendelse af 10.5.2004, forenede sager T-314/03 og T-378/03, Musée Grévin mod Kommissionen, Sml. II, s. 1421, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 26 Til gengæld hører retsakter, der er vedtaget af institutionerne, og som er en uadskillelig del af et rent kontraktforhold, som følge af selve deres karakter ikke til de retsakter, der er nævnt i artikel 249 EF, og som kan påstås annulleret af Fællesskabets retsinstanser i henhold til artikel 230 EF (kendelsen i sagen Musée Grévin mod Kommissionen, nævnt i præmis 25 ovenfor, præmis 64).

- 27 I den foreliggende sag fremgår det af sagens akter, at Kommissionen, som den selv har påpeget, ved debetnotaen og rykkerskrivelsen, som har til formål at inddrive konventionalboden fra sagsøgeren til Kongeriget Marokko på grund af kontraktens misligholdelse og det ikke afsluttede forskud, inden for rammerne af kontrakten handler i Kongeriget Marokkos navn og for dets regning.
- 28 For det første fremgår det af Kongeriget Marokkos skrivelser af 31. juli 2006 og 12. august 2008 til sagsøgeren, at førstnævnte i 2006 konstaterede kontraktens misligholdelse, hvilket førte til, at det i 2008 ophævede nævnte kontrakt. I den foreløbige opgørelse nr. 41, dateret den 28. oktober 2008, oplyste Kongeriget Marokko sagsøgeren om konventionalboden, som det havde til gode i henhold til artikel 34 i kontraktens generelle betingelser og artikel 34 i kontraktens særlige betingelser. Artikel 34 i de generelle betingelser bestemmer, at Kongeriget Marokko skal modtage en fast godtgørelse i tilfælde af en forsinkelse af kontraktens udførelse, og artikel 34 i de særlige betingelser fastsætter de nærmere regler for beregningen af godtgørelsen.
- 29 Dernæst bemærkes, at det af skrivelse af 22. januar 2009, hvori Kommissionen meddelte sagsøgeren, at der ville blive fremsendt en debetnota til ham, tydeligt fremgår, at nævnte debetnota er baseret på artikel 34 i kontraktens særlige betingelser og artikel 43, stk. 5, i kontraktens generelle betingelser. I artikel 43, stk. 5, i kontraktens generelle betingelser fastsættes tjenesteyderens forpligtelse til at tilbagebetale Kongeriget Marokko de udbetalte beløb, der er overskydende i forhold til det endelige skyldige beløb. Det skal desuden understreges, at Kommissionen i skrivelse af 22. januar 2009 for det første har erklæret at handle for Kongeriget Marokkos regning, og at Kongeriget Marokko for det andet i skrivelse af 26. marts 2010 til Kommissionen i Marokko bekræftede at have givet den mandat til at handle i sit navn og for sin regning med henblik på at inddrive de beløb, som sagsøgeren skyldte det.
- 30 Endelig fremgår det af Kommissionens skrivelse af 1. juli 2009 til sagsøgeren, at debetnotaen var udstedt på grundlag af artikel 34, stk. 1, i kontraktens generelle betingelser.

I samme skrivelse forklarede Kommissionen, at debetnotaen var en opfølgning af den tjenstlige afgørelse af 23. april 2009, hvorved Kongeriget Marokko havde meddelt sagsøgeren, at der ville blive iværksat en inddrivelse af et beløb på 3 825 324,11 EUR, svarende til konventionalboden og det ikke afsluttede forskud.

- 31 På baggrund af det ovenstående bør den af Kommissionen udstedte debetnota anses for at falde inden for rammerne af det eksisterende kontraktforhold mellem sagsøgeren og Kongeriget Marokko. Eftersom rykkerskrivelsen alene har til formål at pålægge sagsøgeren at foretage betaling af de beløb, som fremgår af debetnotaen, falder denne skrivelse desuden også inden for rammerne af kontrakten.
- 32 En retsakt, som er vedtaget af en institution inden for rammerne af et kontraktforhold, bør imidlertid anses for at kunne frigøres herfra, når den dels er vedtaget af institutionen under udøvelsen af dennes selvstændige kompetence, dels i sig selv skaber bindende retsvirkninger, som kan berøre dens adressat, og således kan anfægtes under et annulationssøgsmål. Under disse omstændigheder bør et annulationssøgsmål, der er anlagt af retsaktens adressat, kunne antages til realitetsbehandling (jf. i den retning og analogt Domstolens dom af 22.4.1997, sag C-395/95 P, Geotronics mod Kommissionen, Sml. I, s. 2271, præmis 14 og 15, og Rettens kendelse af 8.2.2010, sag T-481/08, Alisei mod Kommissionen, Sml. II, s. 117, præmis 63 og 64).
- 33 På den baggrund skal »en institutions selvstændige kompetence« forstås som de kompetencer på basis af traktaterne eller den afledte ret, der henhører under institutionens offentligretlige beføjelser og muliggør, at institutionen ensidigt kan skabe eller ændre rettigheder og forpligtelser over for tredjemand. En institutions udøvelse af kontraktmæssige rettigheder i tilfælde, hvor Unionen har fået mandat til at handle i en af kontraktparternes navn og for dennes regning, er derimod ikke udøvelse af en selvstændig kompetence som omhandlet i den i ovenstående præmis nævnte retspraksis.

- 34 Som det fremgår af præmis 27-31 ovenfor, er både debetnotaen og rykkerskrivelsen i den foreliggende sag vedtaget i forbindelse med udøvelsen af et mandat, som Kongeriget Marokko har givet Unionen for at inddrive de fordringer, som sagsøgeren skylder Kongeriget Marokko i henhold til kontraktens særlige betingelser og kontraktens generelle betingelser. De nævnte instrumenter er dermed ikke vedtaget i forbindelse med Kommissionens udøvelse af de offentligretlige prærogativer, som den er indehaver af i henhold til EU-retten.
- 35 Betingelsen vedrørende Kommissionens udøvelse af en selvstændig kompetence er dermed ikke opfyldt.
- 36 Heraf følger, at sagen bør afvises, uden at det er nødvendigt at undersøge, om debetnotaen og rykkerskrivelsen i sig selv skaber bindende retsvirkninger, der kan berøre sagsøgerens interesser.

Sagens omkostninger

- 37 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 3, kan Retten fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på ét eller flere punkter, eller hvor der foreligger ganske særlige grunde.
- 38 I denne sag finder Retten, at Kommissionen, selv om sagsøgeren har tabt sagen, ikke har anvendt en klar og utvetydig formulering ved udfærdigelsen af debetnotaen. Visse dele af debetnotaen, herunder henvisningen til den mulige vedtagelse af en afgørelse, der kan tvangsfuldbyrdes, jf. artikel 256 EF, kunne fremkalde det indtryk hos sagsøge-

ren, at der var tale om en retsakt, der var vedtaget i forbindelse med udøvelsen af dens selvstændige kompetence. På denne baggrund finder Retten efter sagens omstændigheder, at Kommissionen skal bære sine egne omkostninger og betale sagsøgerens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling):

- 1) **Sagen afvises.**
- 2) **Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler Groupe-ment Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE's omkostninger.**

Således bestemt i Luxembourg den 21. oktober 2011.

E. Coulon
Justitssekretær

I. Pelikánová
Afdelingsformand